

Ако трябва с едно изречение да определя книгата на писателя **Петко Огойски** „**Записки за българските страдания 1944-1989 г.**“, то трябва да кажа, че това е едно от значимите мемоари произведения за комунизма в България и задължително четиво, завещано от една от жертвите на режима на БКП.

Тази неделя в [електронната библиотека](#) на [desebg.com](#) представям книга първа от трилогията на Петко Огойски. Самият факт, че след публикуването ѝ през 1995 г. книгата е преиздавана два пъти (2005 г. и 2009 г.) е показателен факт за огромния интерес към нея през годините. Въпреки че не е разпространявана чрез големите книжарници (аз я намерих в обществена библиотека) тя е една от най-продаваните и тиражни книги (бестселър за рамките на книжния пазар у нас), свързана с комунистическия период в България.

Не напразно самият автор оценява трилогията си като най-значимото произведение, излязло под талантливото му перо (на сайта съм представил [книгата му за художника-лагерист Костадин Събев, който рисува горяните](#)). Петко Огойски, който на 1 ноември 2014 г. ще навърши 85-години, спокойно може да бъде определен като един от съвременните будители, чийто глас за истината за комунистическите репресии, за съжаление остават неоценени от по-широк кръг от обществото.

За автора

Написано от Христо Христов
Неделя, 16 Март 2014 18:01

Роденият в село Огоя, община Своге, през 1929 г. Петко Огойски завършва гимназия в София. През 1950 г. е осъден на 5 години затвор за „вражески стихове и заговорническа дейност“ – присъда, която излежава в различни затвори и в концлагера Белене. Следва в Историко-филологическия факултет на Софийския държавен университет, но през 1962 г. е повторно осъден на две години затвор.

След 10 ноември 1989 г. е депутат от СДС (издигнат от БЗНС „Никола Петков“, бел. ред.) в 7-то Велико Народно събрание (1990-1991). Бил е главен редактор на в. „Земеделско знаме“.

На 21 години в затворите на комунизма

„Една 21-годишен аз бях вече в затвора сред „народните врагове“, сред „свалената от власт буржоазия“, както вече ни учиха в училищата. Но там освен по някой от оцелелите от Народния съд бивши власти не намерих нито капиталистите-фабриканти, нито търговци, банкери или чифликчи. Намерих преди всичко дребни и средни селяни и селски младежи, ученици, студенти и войници, градски работници и занаятчии, учители и свещеници. Нямаше го „класовият враг“, пише Огойски в началото на разказа за своята одисея при комунизма.

Гоненията и страданията на народа при комунизма

като по „Записките” на Захари Стоянов

В книга първа от трилогията той описва личните преживявания в комунистическите затвори и в най-големия лагер за политически затворници край Белене. В разказа му може да откриете десетки съдби на известни и неизвестни българи, с които съдбата го среща в арестите на ДС във Видин и Лом, както и в затворите – Ломския (1950-1951), Плевенския (1951), Шуменския (1951-1952), а също така и с лагеристи от Първи и Втори обект на остров Персин край Белене (1952-1953).

Огойски описва и преживяното в „свободния живот”, както сам го определя, между в периода 1954-1962 г. от излизането си от лагера Белене до второто си осъждане от комунистическата власт за „вражески литературни произведения”. Тук разказът се пренася в централното следствено управление на Държавна сигурност в София и Централния затвор в столицата и в Старозагорския затвор.

В предговора авторът пояснява, че многократно се е връщал към „Записките” на Захари Стоянов и те са го подтикнали да следва същия път на повествование.

„Роден и отрасъл като овчарче и козарче по старопланинските долове и рътлини, едва надникнал в града ученик и студент, съдбата ме завъртя да преживея лично най-върховите моменти на годения и страдания, преживени от народа ми през най-свирепата и тоталитарна диктатура в световната история”, пише авторът.

Посланието на Петко Огойски

Особено прочувствено е неговото обръщение към паметта на жертвите на комунизма:

Живи и мъртви братя страдалци!

Цели 43 години аз обхождах да ви търся от Видин и Кула до Свиленград и Странджа, от Силистра и Добрич до Петрич и Гоцеделчевско, от Свищов и Белене до Девин и Златоград, по Европа, Азия и Америка...

Където не можах да стигна с нозете и очите си, продължих с мисълта си, та с душевния си поглед да видя и да запиша мъченическите ви голготи, милите ви родни имена.

Хиляди от вас, живите, назовах, стотици от мъртвите разпознах и поименно възкресих. И много още неznайни останаха.

Аз ви виках и викам от тези страници, не за да разранявам позавехнали рани...

Големият разказ за жертвите на диктатурата в „Записки за българските страдания 1944-1989 г.“

Написано от Христо Христов
Неделя, 16 Март 2014 18:01

Извиках ви от небитието на забравата, та с крилете на белите листи да се завърнете при народа си. Да останете сред децата, внуците и роднините си, да влезете в класните стаи на учениците, в дискусиите на студентите, в стиховете на поетите!”

Петко Огойски, „Записки за българските страдания 1944-1989 г.“, книга първа, Издателска къща „Роксана“, 2009 г. (трето издание), 556 страници.